

**O'zbekiston Respublikasi Oliy sudining aloqa kanallari orqali
sud xodimlariga oid korrupsiyaviy xatti-harakatlar to'g'risida
kelib tushgan xabarlarni qabul qilish va ko'rib chiqish
REGLAMENTI**

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Mazkur Reglament O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi, quyi sudlar va Oliy sud huzuridagi sudlar faoliyatini ta'minlash departamenti hamda uning hududiy bo'limlarida (keyingi o'rinlarda – sud organlari) korrupsiyaga qarshi kurashish, manfaatlar to'qnashuvini aniqlash va tegishli ta'sir choralari ko'rishga qaratilgan chora-tadbirlarning samaradorligini oshirish maqsadida ishlab chiqilgan.

2. Ushbu Reglament Oliy sud aloqa kanallari orqali korrupsiyaviy xatti-harakatlar haqida kelib tushgan xabarlar bilan ishlashning asosiy tamoyillari, xabarlarni qabul qilish, ularni ro'yxatdan o'tkazish va ko'rib chiqish, shuningdek, Oliy sud rahbariyatiga hisobot taqdim etish tartibini belgilaydi.

3. Mazkur Reglamentda quyidagi asosiy tushunchalardan foydalaniladi:

ishonch telefoni – Oliy sudga telefon orqali kelib tushadigan sud organlarida korrupsiyaviy holatlar va manfaatlar to'qnashuvi haqidagi murojaatlarni markazlashgan holda qabul qilish, tasniflash va tizimlashtirish, shuningdek, o'z vaqtida va sifatli ko'rib chiqilishini monitoring qilish imkonini beruvchi tizim;

murojaatchi – aloqa kanallari orqali sud organlaridagi korrupsiyaviy xatti-harakatlar to'g'risida axborot berish uchun murojaat qilgan har qanday jismoniy va (yoki) yuridik shaxs, sud apparati xodimi;

korrupsiyaviy harakatlar – xodim tomonidan bevosita yoki bilvosita shaxsan yoki uchinchi shaxslar orqali pora beruvchi manfaatlari yo'lida harakat yoki harakatsizlik uchun moddiy manfaatdor bo'lishi, shu jumladan pul, qimmatbaho qog'oz, boshqa ko'rinishdagi mulk va mulkiy huquqlar, mulkiy harakterdagi xizmatlar olish, talab qilish, undirish, taklif qilish yoki berish, pora berish va/yoki olish yoki bunda vositachilik qilishda, rasmiyatchiliklarni soddalashtirish uchun to'lovlar undirish (pora olish) va boshqa noqonuniy maqsadlarda o'z xizmat vazifalaridan noqonuniy foydalanish;

korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi – amaldagi qonunchilik va ichki hujjatlarni korrupsiyaviy jihatdan buzilishini bartaraf etish, sud xodimlari

tomonidan yuqori darajada kasbiy va axloqiy faoliyat olib borishlarini ta'minlash bo'yicha chora-tadbirlar majmuyi;

korrupsiyaviy xavf-xatar – xodimlar yoki uchinchi shaxslar tomonidan sud nomidan va (yoki) ularning manfaatlarini ko'zlab korrupsiyaviy harakatlarni sodir etish xavfi;

relevant xabar – sud organlaridagi korrupsiyaviy harakatlar va (yoki) manfaatlar to'qnashuvi haqidagi axborotdan iborat bo'lgan xabar;

xodim – sud organlari bilan mehnat munosabatlariga kirishgan shaxs;

xodimning shaxsiy manfaatdorligi – xodim tomonidan o'z xizmat vazifalarini bajarishi chog'ida o'zi yoki uchinchi shaxslarning manfaatlari yo'lida xodimning mansab yoki xizmat majburiyatlarini lozim darajada bajarishiga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan pul mablag'lari, moddiy yoki nomoddiy boyliklar, boshqa mol-mulk va imtiyozlar ko'rinishida shaxsiy naf olish imkoniyati (shaxsiy, ijtimoiy, moliyaviy, siyosiy va boshqa tijoriy yoki notijoriy manfaatlari).

4. Oliy sud korrupsiyaviy harakatlar haqida axborot berishga mo'ljallangan aloqa kanallarining ishini quyidagi tamoyillar asosida tashkil etadi:

konfidentsiallik va xavfsizlik – aloqa kanallaridagi xabarlardan foydalanishga ruxsat berilgan sudning barcha vakolatli shaxslari ushbu xabarlarni vakolatga ega bo'lmagan shaxslarga berish (oshkor qilish)ga haqqi yo'q. Agar murojaatchi o'z xabarini yuborganligi haqida boshqa xodimlarga yoki uchinchi shaxslarga o'z xohishiga ko'ra, jumladan, ehtiyotsizligi natijasida oshkor qilgan bo'lsa, sud organlari uning oshkor bo'lishiga javobgar bo'lmaydi;

qonuniylik – Oliy sud aloqa kanallariga kelib tushadigan xabarlarni qabul qilish, ro'yxatga olish, qayta ishlash va ko'rib chiqish qat'iy ravishda O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari, Oliy sud Rayosatining 2021-yil 23-dekabrda RS-72-21-sonli va 2017-yil 30-avgustdagi RS-30-17-sonli qarorlari hamda ushbu Reglamentga muvofiq amalga oshiriladi;

murojaatchining ta'qib qilinmasligi – aloqa kanallari orqali korrupsiyaviy harakatlar haqida o'z xohishiga ko'ra xabar bergan jismoniy va yuridik shaxs, xususan sud xodimi xabarning mazmunidan qat'i nazar biron-bir javobgarlikka tortilmaydi;

murojaatchi bilan majburiy tartibdagi qayta aloqa – agar xabar anonim bo'lmasa, uni ko'rib chiqish natijalari sud organlari tomonidan murojaatchiga yetkazilishi lozim;

ta'sir choralari qo'llashning majburiyligi – korrupsiya fakti tasdiqlangan taqdirda, aybdor shaxslarni javobgarlikka tortish uchun O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq harakat qilinadi.

2-bob. Korrupsiyaga oid harakatlar haqida axborot berish uchun aloqa kanallari

5. Relevant xabar quyidagi aloqa kanallaridan yuborilishi mumkin:

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining virtual qabulxonasi (<https://pm.gov.uz/>) orqali;

Oliy sudning rasmiy veb-sayti yoki elektron pochta orqali;

Oliy sudning ijtimoiy tarmoqlardagi rasmiy kanal va sahifalari orqali;

Oliy sudning telefon raqamlari orqali (ishonch telefon raqamlari orqali);

Oliy sudning telegram boti (@suduz_bot)

Oliy sudga og‘zaki (shaxsan) murojaat qilish;

huquqni mahofaza qiluvchi organlar orqali;

mazkur Reglamentda ko‘rsatilmagan boshqa aloqa kanallari.

6. Oliy sud aloqa kanallari to‘g‘risidagi axborotni rasmiy veb-sayti va ijtimoiy tarmoqdagi sahifa va kanallariga joylashtiradi, shuningdek, xodimlarga davriy ravishda yuboriladigan elektron xatlar tarqatmalariga va o‘quv materiallariga kiritadi, sud organlari binosida joylashtiriladigan tematik plakatlar va hokazolarda aks ettiradi.

3-bob. Aloqa kanallari orqali kelib tushayotgan relevant xabarlarni qabul qilish

7. Oliy sudning korrupsiyaga qarshi kurashish ichki nazorat guruhi (keyingi o‘rinlarda – Ichki nazorat guruhi) Oliy sudning aloqa kanallaridan kelib tushgan relevant xabarlarni ko‘rib chiqishga mas’ul hisoblanadi.

8. Oliy sudning quyidagi aloqa kanallaridan kelib tushgan relevant xabarlar Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 7-maydagi 341-son qarori bilan tasdiqlangan Davlat organlarida, davlat muassasalarida va davlat ishtirokidagi tashkilotlarda jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari bilan ishlash tartibi to‘g‘risidagi namunaviy nizom va Oliy sud Rayosatining 2021-yil 9-noyabrdagi RS-61-21-sonli qarori bilan tasdiqlangan O‘zbekiston Respublikasi Oliy sudi va quyi sudlarda jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlarini ko‘rib chiqish tartibi to‘g‘risidagi yo‘riqnomasi, 2021-yil 23-dekabrda RS-72-21-sonli qarori bilan tasdiqlangan O‘zbekiston Respublikasi Oliy sudining korrupsiyaga qarshi kurashish ichki nazorat guruhi faoliyati to‘g‘risidagi nizom talablarida nazarda tutilgan tartibda ro‘yxatga olinadi va rezolyutsiya uchun Oliy sud rahbariyatiga chiqariladi:

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining virtual qabulxonasi orqali;

Oliy sudning rasmiy veb-sayti yoki elektron pochta orqali;

Oliy sudning telefon raqamlari orqali (ishonch va boshqa ish telefon raqamlari orqali);

Oliy sudga og‘zaki (shaxsan) murojaat qilish;
huquqni muhofaza qiluvchi organlar orqali.

9. Oliy sudning ijtimoiy tarmoqlardagi rasmiy kanal va sahifalari hamda telegram boti orqali kelib tushadigan xabarlarni qabul qilish uchun Ichki nazorat guruhi mas‘ul xodimi tayinlanadi.

Bunda, relevant xabar kelib tushganda Ichki nazorat guruhi mas‘ul xodimi murojaatchi bilan elektron yozishma yo‘li bilan yoki telefon orqali bog‘lanib zarur axborotni aniqlashtiradi, xabarni ilovaga muvofiq shakldagi korrupsiyaga oid harakatlar haqidagi xabarlarni qabul qilish reyestrda (keyingi o‘rinlarda – Reyestr) ro‘yxatga oladi va ma‘lumotni rahbariyatga kiritadi.

Ichki nazorat guruhi mas‘ul xodimi kelib tushadigan xabarlarni dushanbadan jumagacha soat 09:00 dan 18:00 ga qadar tahlil qiladi. Agar xabar ish vaqtidan tashqari paytda kelib tushsa, bu xabar navbatdagi ish kunida aniqlashtirish uchun saqlanadi.

10. Agar murojaatchi o‘z xabarini tasdiqlash uchun qo‘shimcha materiallarga, masalan, fotomateriallar, hujjatlar, audio va videoyozuvlarga ega bo‘lsa, murojaatni qabul qilishga mas‘ul xodim ularni taqdim etish bo‘yicha foydalaniladigan aloqa kanallarini (telegram boti yoki elektron pochta)ni ko‘rsatadi va taqdim etiladigan ma‘lumotni konfidensialligini bildiradi. Mazkur ma‘lumotlar relevant xabarga ilova sifatida rasmiylashtiriladi.

11. Oliy sud rahbariyati relevant xabarni tezkorlik bilan tahlil qilish va ko‘rib chiqish uchun Ichki nazorat guruhiga topshiriq tushiradi.

12. Oliy sudning Ichki nazorat guruhi relevant xabarni olgandan keyin 1 (bir) soat ichida Reyestrda ro‘yxatga olishi va ushbu Reglamentning 4-bobiga muvofiq ko‘rib chiqishi lozim.

13. Oliy sud murojaatchilarga xodim tomonidan sodir etilgan korrupsiyaviy harakatlar to‘g‘risida anonim xabarlar qoldirish imkoniyatini beradi.

Anonim xabar kelib tushgan taqdirda Oliy sudning mas‘ul xodimi, imkon mavjud bo‘lgan taqdirda, quyidagilarni amalga oshirishi lozim:

Oliy sudga kelib tushgan xabarga javob berish uchun murojaatchi bilan bog‘lana olmasliklari mumkinligi haqida ma‘lum qilishi;

qo‘shimcha zarur ma‘lumot olish imkoniyati bo‘lmagan taqdirda xabarni to‘liq va har tomonlama o‘rgana olmasliklarini bildirishi;

murojaatchiga u bilan bog‘lanish uchun anonim aloqa kanali tashkil qilishni taklif qiladi (shaxs ko‘rsatilmagan elektron pochta manzili, Telegramdagi maxfiy chat va.b.);

murojaatchi o‘z arizasidan voz kechmagan taqdirda, mazkur Reglamentda nazarda tutilgan tartibda xabarni qabul qilishi shart.

14. Oliy sud xodimlari tomonidan olingan xabarlarni ko'rib chiqish jarayonida korrupsiyaviy huquqbuzarliklarni sodir etishning sabab va sharoitlari ham tahlil qilinadi hamda kelgusida ularning oldini olish hamda korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini takomillashtirish bo'yicha tadbirlar amalga oshiriladi.

15. Olingan xabarlar bo'yicha barcha taalluqli materiallar, hujjatlar va ma'lumotlar (shu jumladan, qabul qilingan qarorlar va murojaatchilarga yuborilgan javoblar) Ichki nazorat guruhida O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida belgilangan muddatga, shu bilan birga umumiy hisobda Oliy sudga 5 yildan kam bo'lmagan muddatga saqlanishi kerak.

16. Relevant xabar quyi sudlarga kelib tushgan taqdirda, uni qabul qilgan mas'ul xodimlar zudlik bilan yozma shaklda tegishli sud raisi va kadrlar masalalari bo'yicha mas'ul xodimni kelib tushgan xabar to'g'risida xabardor qiladi, ular o'z navbatida ushbu xabarni Oliy sudning Ichki nazorat guruhiga yuboradi. Ichki nazorat guruhi olingan xabarni 11-bobda bayon etilgan tartibga muvofiq ko'rib chiqadi.

17. Quyi sudlar o'zlarining Reyestrini yuritadi.

4-bob. Korrupsiyaviy harakatlar haqidagi xabarlarni ko'rib chiqish

18. Ichki nazorat guruhiga kelib tushgan barcha relevant xabarlar ushbu tuzilmaning mas'ul xodimlari yoki Oliy sud rahbariyati topshirig'iga asosan boshqa boshqarma yoki bo'lim tomonidan ko'rib chiqiladi.

19. Korrupsiyaviy xarakatlari to'g'risidagi xabarlarni ko'rib chiqish jarayoniga harakatlari ustidan relevant xabar kelib tushgan yoki ko'rib chiqish jarayonida manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelishi mumkin bo'lgan xodimlarni jalb qilish man etiladi.

20. Relevant xabar kelib tushganda Ichki nazorat guruhi xodimi dastlabki tekshirish o'tkazib, uning taalluqliligini tahlil qiladi, ya'ni xabarda ko'rsatilgan ma'lumotning sud organlariga taalluqli korrupsiyaga oid huquqbuzarlikka va (yoki) manfaatlar to'qnashuviga tegishliligini tekshiradi.

Dastlabki tekshirish relevant xabar Ichki nazorat guruhiga kelib tushgan kundan boshlab 5 (besh) ish kuni ichida amalga oshiriladi.

21. Mazkur Reglamentning 20-bandida nazarda tutilgan dastlabki tekshirish natijalaridan qat'i nazar, bu haqdagi axborot Reyestrda kiritiladi.

22. Agar Ichki nazorat guruhi xodimi xabar taalluqli emas degan xulosaga kelsa, bu xabar bir ish kuni ichida Oliy sudning tegishli tarkibiy bo'linmasiga bildirgi asosida o'tkazilishi lozim.

23. Agar xabarda korrupsiyaviy harakatlar va (yoki) manfaatlar to'qnashuvi haqida ma'lumot hamda xizmat tekshiruvini o'tkazish uchun yetarli asoslar mavjud

bo'lsa, Ichki nazorat guruhi xodimi ichki idoraviy hujjatda belgilangan tartibda xizmat tekshiruvini o'tkazish tashabbusi bilan chiqadi.

24. Relevant xabarlarni mazmunan ko'rib chiqish Oliy sudga kelib tushgan kundan e'tiboran bir oy ichida, tekshirish o'tkazish, qo'shimcha materiallarni so'rab olish yoxud boshqa chora-tadbirlar ko'rish zarur bo'lgan hollarda, ularni ko'rib chiqish muddatlari, Oliy sud rahbariyati tomonidan istisno tariqasida uzog'i bilan bir oyga uzaytirilishi mumkin, bu haqda murojaat etuvchiga (anonim murojaatlardan tashqari) xabar qilinadi.

25. Murojaatga javob Ichki nazorat guruhi tomonidan tayyorlanib, Ichki nazorat guruhi rahbari yoki rahbariyat imzosi bilan rasmiylashtiriladi.

26. Relevant xabarlarni ko'rib chiqish yakunlariga ko'ra o'rganish natijalari va qo'llanilgan ta'sir choralari ko'rsatilgan javob xati tayyorlanadi va belgilangan tartibda murojaatchiga yuboriladi.

27. Ijtimoiy tarmoqdagi kanal va sahifalar va telegram-bot (axborot aloqa kanallari) orqali kelib tushgan relevant xabarga javob murojaatchiga elektron shaklda ijtimoiy tarmoqdagi kanal va sahifalar yoki telegram-bot (axborot aloqa kanallari) orqali yuboriladi.

5-bob. Hisobdorlik

28. Reyestrda Ichki nazorat guruhi xodimlari, xabarlarni ko'rib chiqishda ishtirok etgan tegishli boshqa davlat organlari va tashkilotlarining xodimlari (faqat shunday xabarlarga doir), Oliy sud rahbariyati foydalanishi mumkin.

29. Reyestr ma'lumotlari asosida Ichki nazorat guruhi har chorakda Oliy sud rahbariyatiga qabul qilingan korrupsiyaviy harakatlar to'g'risidagi xabarlarga taalluqli bo'lgan hisobotni taqdim etadi va unda quyidagilar ko'rsatiladi:

- kelib tushgan relevant xabarlar va ko'rib chiqilgan relevant xabarlar soni;
- korrupsiyaviy harakatlar, manfaatlar to'qnashuvi holatlari tasdiqlangan relevant xabarlar soni;
- ko'rib chiqish muddatlari buzilgan relevant xabarlar soni;
- relevant xabarlarni ko'rib chiqishning o'rtacha muddati;
- murojaatchilar tomonidan eng ko'p foydalaniladigan aloqa kanallari va boshqa statistik ma'lumotlar.

6-bob. Yakunlovchi qoidalar

30. Mazkur Reglamentni buzganlik uchun javobgarlik choralari O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi va Oliy sudning ichki idoraviy hujjatlarida belgilangan asoslar va tartibda qo'llaniladi.

31. Ushbu Reglament murojaatlar bilan ishlash va korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida O'zbekiston Respublikasining qonunchiligi o'zgarganda qayta ko'rib chiqilishi lozim.